In deze bijlage treft u de gebruikelijke rubrieken aan en daarnaast iets uit de kerkgeschiedenis: een artikel over Guido de Brès. Een man die aan de wieg van onze Hervorming stond.

Van de redactie
Voor alle data geldt: Deo Volente.
Wij willen u vragen om foto's en dergelijke van plaatselijke vrouwenverenigingen op te sturen. We denken met name aan bijvoorbeeld jubilea van verenigingen.

De zomer nadert. Velen gaan op reis. Een paar dagen of misschien wel een paar weken.
Maar of we nu weggaan of thuisblijven, steeds geldt toch de uitspraak van Calvijn: 'Wij zijn altijd onderweg.'
Altijd onderweg. De Heere geve dat door alle aardse reizen heen, de reis van ons leven mag zijn naar de stad die fundamenten heeft, het hemelse Jeruzalem, welker Kunstenaar en Bouwmeester God Zelf is.

We wensen u allen een goede zomer toe!

A. Rijken-Ubak

Guido de Brès (1522 – 1567)
Opsteller van de Nederlandse Geloofsbelijdenis

Geboorteplaats Bergen (Mons)
In 1522 ziet Guido de Brès het levenslicht in het stadje Bergen, in het Waalse graafschap Henegouwen (dichtbij de Franse grens). Zijn familie is tot ver in de omgeving bekend om hun vaardigheden in glasschilderen en ook Guido bekwaamt zich hierin.
De Brès schaart zich al vroeg onder de aanhangers van Luther, wat ertoe leidt dat hij in 1548 naar Engeland moet vluchten om aan de vervolgingen te ontkomen. Hier sluit hij zich aan bij een grote vluchtelingengemeente in Londen. In 1552 keert hij terug en dan werkt hij tot 1556 als rondreizend prediker in de Zuidelijke Nederlanden, voornamelijk in Rijssel, alwaar hij het Lutherse gedachtegoed verkondigd. In Rijssel schrijft hij ook zijn eerste boek: 'Het wapen van het christelijk geloof'.
In het begin van 1556 breken ernstige vervolgingen uit in Rijssel en omgeving. Vele protestanten slaan op de vlucht, waaronder ook De Brès. Hij vlucht via Frankfurt, waar hij korte tijd blijft, naar Genève, waar hij waarschijnlijk ook in contact komt met Johannes Calvijn. Hij bekwaamt zich aan de Universiteit van Lausanne in Grieks en Hebreeuws.

In 1559 keert hij terug naar de Nederlanden en wordt hij predikant in Doornik. Hier huwt hij Catherine Ramon, waarmee hij ruim zeven jaar getrouwd is geweest. Het is een zwervend huwelijksleven geweest. Vaak kunnen ze niet op een bepaalde plaats blijven, dan moeten ze weer verder trekken.
'… het is een arm voghel, die maer één nest en heeft. Het aerdrijck behoort den Heere toe ende alles wat daer in is. Verbieden zij mij een stad: mijn God ende Vader heefter

Hersteld Hervormde Vrouwenbond

Straatbeeld van Bergen (Mons)

De Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels vormen de Drie Formulieren van Enigheid. De geloofsleer van onze kerk!

zoo menigh duyzent ende waer hij wil, daer sal ick wonen' (Adriaen van Haemstede).

Hun eerste kind wordt op 31 augustus 1560 in Doornik geboren en krijgt de naam Israël. Het jaar daarop krijgen ze een dochtertje: Sara. Daarna worden er nog drie kinderen geboren. Het zijn jaren van vluchten en nog eens vluchten. Als Guido de Brès gewoon glasschilder was gebleven, dan hadden ze een rustig huwelijksleven kunnen hebben. Maar Guido de Brès en zijn vrouw willen hun leven in dienst van de Heere stellen.
In 1561 stelt De Brès de Nederlandse Geloofsbelijdenis op in 37 artikelen. Een belijdenis, geschreven bij het licht van de brandstapels! (J.F. Munneke: Het historisch fundament)

De Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels vormen de Drie Formulieren van Enigheid. De geloofsleer van onze kerk!

Tevens werkt De Brès nog als rondreizend prediker, nu draagt hij het calvinistische gedachtegoed uit. Door onvoorzichtig optreden van Robert du Four, zijn jongere collega, krijgt Margaretha van Parma aandacht voor de Hervorming in Doornik. In oktober 1561 stuurt zij drie commissarissen, die dit onderzoeken moeten. In de nacht van 1 op 2 november gooit Guido de Brès zijn 'Confession de Foy' over de muur van het kasteel, waar de onderzoekers verblijven.
De vertaling hiervan is onze Nederlandse Geloofsbelijdenis. De invloed van de belijdenis van Calvijn en de Franse hugenoten klinkt hierin door.
Het mag niet baten; na enkele weken breken de vervolgingen uit in Doornik. Opnieuw moet Guido vluchten; hij vestigt zich in Sedan te Frankrijk (dichtbij de Belgische grens). In 1566 neemt hij een beroep aan naar Antwerpen. In augustus van datzelfde jaar gaat hij op reis, via Doornik komt hij aan in Valenciennes. Hier werkt de predikant Péregrin de la Grange, die eveneens het Protestantisme toegedaan is.
Tussen augustus en oktober breekt de Beeldenstorm uit in Frankrijk en de Nederlanden. Koning Philips II is woest en stuurt de Hertog van Alva naar de Nederlanden, waarop de vervolgingen toenemen. De stad Valenciennes wordt van december 1566 tot en met maart 1567 belegerd. In deze paar maanden werken beide predikanten samen en zien zij grote zegen op hun werk. Van de 30.000 inwoners gaan er 20.000 over tot het Protestantisme. Eind maart moet de stad zich overgeven; beide predikanten verlaten de stad maar worden opgepakt. Via het kasteel van Doornik worden ze getransporteerd naar Valenciennes. In de vroege ochtend van 31 mei 1567 worden De La Grange en De Brès opgehangen, op de markt voor het gemeentehuis van Valenciennes.

Vanuit de gevangenis schrijft Guido de Brès een ontroerende brief aan zijn vrouw:
...Bedenk van de andere kant dat ik niet door een bloot toeval mijn vijanden in handen gevallen ben, maar door de voorzienigheid van mijn God, Die alle dingen, zowel grote als kleine, leidt en regeert, gelijk blijkt uit hetgeen Christus zegt: 'Vreest niet! Uw haren zijn geteld. Worden niet twee musjes om één penningsken verkocht? En geen van dezelve zal op de aarde vallen zonder de wil van de Vader. Vreest dan niet; gij gaat vele musjes te boven!' Wat is er nu dat wij minder achten dan een hoofdhaar? En evenwel zegt de Mond der Goddelijke Wijsheid hier dat God het getal mijner haren optekent. Hoe zou ik dan moeite en tegenspoed aan mijn persoon ondervinden, zonder de toelating en de voorzienigheid Gods? Dit is in geen enkel opzicht mogelijk, tenzij men zegge dat God geen God meer is. En ziedaar waarom de profeet zegt: 'Zal er een kwaad in de stad zijn, dat de HEERE niet doet?'
...Het is wel waar dat de menselijke rede tegen deze leer in opstand komt en haar weerstaat zoveel zij kan, gelijk ik dit zelf zeer dikwijls ondervonden heb.
Toen ik gearresteerd werd, zei ik bij mijzelf: 'Wij hebben verkeerd gehandeld om gezamenlijk in zo'n grote groep op te trekken, wij zijn door die of gene ontdekt, wij hadden ons nergens zo lang moeten ophouden.' En onder zulke overpeinzingen bleef ik geheel terneergedrukt door mijn gedachten, totdat ik mijn geest hoger had opgeheven om Gods voorzienigheid te overdenken. Op dat moment begon mijn hart een wonderlijke vrede te gevoelen. Ik begon toen te zeggen: 'Mijn God, Gij hebt mij

Het gemeentehuis van Valenciennes

doen geboren worden op de tijd en in het uur welke Gij bepaald had, en gedurende al de tijd mijns levens hebt Gij mij bewaard en behoed in buitengewone gevaren en hebt er mij geheel uit verlost. Indien dan nu het uur gekomen is, waarin ik dit leven moet verlaten om tot U te gaan, Uw heilige wil geschiede...' (Stichting Heruitgave Werken Guido de Brès).

Op een zomerse dag in juli 2009 rijden we via Bergen naar Valenciennes, gelegen aan de rivier de Schelde, in Noord-Frankrijk. We zijn benieuwd of er nog iets te vinden is wat aan de tijd van de Hervorming herinnert. Al in 1560, voordat De Brès in Valenciennes aankwam, was het namelijk al een broeiplaats van het Calvinisme. In 1562 vindt hier het eerste gewelddadige verzet plaats tegen de protestantenvervolging; tijdens de zgn. 'journée des mal brûlés'. Hierbij bevrijdt een menigte enkele protestanten die tot de brandstapel veroordeeld waren. Tegenwoordig is Valenciennes een industriestad, met ongeveer 41.000 inwoners. Tevergeefs zoeken we, eerst in Bergen en daarna in Valenciennes, naar overblijfselen uit de protestantse tijd. De plaatselijke VVV heeft nog nooit gehoord van De Brès; alle medewerkers komen eraan te pas. Toch blijkt er nog wel iets over te zijn uit de bloeitijd; op een steenworp afstand van de grote Rooms-Katholieke kerk St. Géry, staat een kleine protestantse kerk waar nog diensten gehouden worden.

En ook het gemeentehuis staat er nog altijd…

A. Rijken-Ubak

De protestantse kerk in Valenciennes

Van de bestuurstafel

Wat is alles prachtig buiten. De bladeren aan de bomen zijn zo mooi groen. Na een lange winter gaat alles weer groeien en bloeien. De vogels zingen het hoogste lied. Nesten worden gebouwd en jonge vogeltjes worden gevoerd en worden groot.

In de natuur zien we de hand van de Heere, de almachtige Schepper van hemel en aarde. Hij wil ook ons leven herscheppen: 'Tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien.' Het onderzoek van Gods Woord is heel belangrijk.

Het nieuwe bijbelstudieboekje: 'Geworden uit een vrouw' is klaar. Een wonder dat de Heere Jezus geboren werd uit een geslacht van zondaren. Op de verenigingen is het vergaderseizoen voorbij, maar het bondsbestuur gaat nog door.
Het Ledeninformatieblad vraagt steeds onze aandacht. Zo blijft u op de hoogte van het nieuws uit de plaatselijke verenigingen en uit de regio's. Is er een jubileum, geef het aan ons door, dan kunnen wij met u meeleven.

De Bondsdag is op 7 oktober. De voorbereiding daarvan vraagt ook onze aandacht. Ook aan de toerustingsdag, op 11 november, wordt gewerkt. U ziet het: we vervelen ons helemaal niet.
Wij ervaren het als een wonder van de Heere, dat we als bondsbestuur in zo'n fijne harmonie met elkaar mogen optrekken en dat we dit mogen doen ten dienste van alle vrouwenverenigingen in afhankelijkheid van de Heere. Wilt u in uw voorbede het werk van de Vrouwenbond gedenken?

N. Schalkoort-Zijderveld

Bemoediging voor de zieken en alleenstaande leden van onze Bond en voor hen die het moeilijk hebben.

De mus en de zwaluw…

Wie kent ze niet, de mus en de zwaluw? De mus, de meest voorkomende vogel in Nederland, en de zwaluw die als zomergast een bekende verschijning is. In Psalm 84 worden deze beide vogeltjes genoemd, maar in een heel bijzonder verband. In deze psalm weerklinkt een heel sterk verlangen naar het heiligdom van God. De dichter, waarschijnlijk David, is verstoken van de dienst aan God. Is hij ziek? Of is hij misschien op de vlucht? We weten het niet. Maar in Psalm 84 komt als het ware een heimwee naar Gods huis naar voren. Kent u dat ook? Misschien bent u door ziekte, ouderdom of andere omstandigheden verhinderd om naar de kerk te gaan. Maar wat mist u de zondagse eredienst. De dienst van Woord en sacrament in het midden van de gemeente. De moderne hulpmiddelen zijn wel mooi, maar zij kunnen de samenkomst van de gemeente niet echt vervangen. Dat missen we. De dichter denkt aan de vogeltjes die in de voorhof van de tabernakel nestelen.

Ja, hij heeft hun nestjes wel gezien in de hoeken en op de uitsteeksels van de zuilen. De zwaluwen hebben in het vroege voorjaar, komend vanuit het verre Zuid-Afrika, hun plek weer opgezocht in de voorhof. Daar hebben ze het oude nest opgeknapt of een kunstig nieuw nest gemetseld op veilige hoogte en daar hun eieren gelegd. Daar broeden zij. Die gewone mus en de sierlijke zwaluw. Bij Gods altaren. De hele, heilige dienst van de verzoening maken ze mee.

Ze schrikken niet van het geloei en geblaat van de offerdieren. Ze vliegen niet angstig weg als het vuur het offerdier verteert en de rook opstijgt. Ook klinken er geen angstkreten van de vogels als de trompetten en de fluiten de lof aan God vertolken en de kinderen van Korach de lofzangen aanheffen. Niets daarvan. Deze kleine vogels voelen zich veilig in Gods huis! Daar brengen zij hun jongen groot! Het verlangen van de dichter naar Gods huis is zo groot, dat hij graag met de mus en de zwaluw zou willen ruilen, om altijd bij God te kunnen wonen. Hij wil, net als later de profetes Anna, wel dag en nacht in Gods huis zijn. Waarom? Om de dienst van de verzoening mee te maken en God te prijzen voor Zijn liefde en genade! Alles in de offerdienst wijst heen naar hét Lam Gods. De mus en de zwaluw weten daar niet van. Maar de dichter wel. Hij heeft die vergeving van zonden iedere dag opnieuw nodig. De mus en de zwaluw prijzen in hun lied hun Maker. Zij zingen steeds ter ere van God.

De dichter prijst die mens welgelukzalig, vol van geluk, wiens sterkte in God is. Ja, gelukkig bent u als u uw hoop en verwachting alleen stelt op de Heere. Wanneer u naar Zijn geboden wilt leven. Gelukkig bent u, als u door genade de Heere mag kennen en liefhebben en alles van Hem verwacht, hoe moeilijk de levensomstandigheden ook zijn.

De God Die voor de mus en de zwaluw zorgt, zal Zijn kinderen niet vergeten. Gaan zij de vogeltjes niet ver te boven? Dan blijft (uw en) mijn troost, dat er zonder de wil van mijn hemelse Vader geen haar van mijn hoofd en geen musje op de aarde vallen kan.

Ja, dat alle dingen die mij overkomen, tot mijn zaligheid dienen moeten.

Zullen we ter bemoediging maar heel vaak psalm 84:2 zingen?

Zelfs vindt de mus een huis, o HEER'!
De zwaluw legt haar jongskens neer
In 't kunstig nest, bij Uw altaren;
Bij U, mijn Koning en mijn God,
Verwacht mijn ziel een heilrijk lot,
Geduchte HEER' der legerscharen!
Welzalig hij die bij U woont,
Gestaag U prijst en eerbied toont.

E.C. Meuleman-de Jong

Mededelingen

Bijbelstudieboekje 'Geworden uit een vrouw' voor het verenigingsjaar 2010-2011

Ds. D. Heemskerk	Genemuiden	inleiding
Ds. H. Juffer	Arnemuiden	Eva
Ds. R. van de Kamp	Barneveld	Sara
Ds. K.J. Kaptein	Lunteren	Rebekka
Ds. N.P.J. Kleiberg	Veenendaal	Lea
Ds. K. ten Klooster	Sprang-Capelle	Thamar
Ds. J.A. Kloosterman	Ridderkerk	Rachab
Ds. K. Klopstra	Elst (Utrecht)	Ruth
Ds. H. Lassche	Ouddorp	Bathséba
Ds. J. Koppelaar	Abbenbroek	Maria
Ds. P. Korteweg	Oud-Beijerland	Wie is Mijn moeder...?

U kunt het boekje bestellen bij a.rijken-ubak@solcon.nl
Neemt u ook eens een kijkje op onze website!
www.hersteldhervormdevrouwenbond.nl

Agenda

19 mei
Regioavond West
Gebouw 'De Staring' Waddinxveen.
Spreker: ds. D. Zoet
Onderwerp: 'Waarom Jezus door gelijkenissen sprak', n.a.v. Mattheüs 10:13-17

7 oktober
Tweede Bondsdag HHV
Bethelkerk in Lunteren
Sprekers: ds. W. van Vlastuin en ds. C. M. Buijs
Onderwerp: 'Het Heilig Avondmaal'

11 november
Toerustingsdag

Uit de plaatselijke verenigingen

Wij ontvangen graag foto's (hoge resolutie!) en/of nieuws uit plaatselijke verenigingen voor deze rubriek en/of voor de website.

Uit de regio's

Wij ontvangen ook graag regioverslagen voor plaatsing in dit blad en/of voor de website.

Kopij voor het volgende blad en voor de website kunt u voor 9 augustus mailen naar: a.rijken-ubak@solcon.nl

Hersteld Hervormde Vrouwenbond (HHV)

Eerste presidente	Mw. N. Schalkoort-Zijderveld Klomperweg 14 | 6741 BL Lunteren Tel. (0318) 48 25 52 | nschalkoort@solcon.nl
Tweede presidente	Mw. A. Rijken-Ubak, Ridderstraat 30 | 5311 CN Gameren, Tel. (0418) 56 12 87 | a.rijken-ubak@solcon.nl
Eerste secretaresse	Mw. C.B. Hovestad-Stoffer Schoolweg 74 | 3921 CG Elst Tel. (0318) 47 19 27 | cbhovestadstoffer@solcon.nl
Tweede secretaresse	Mw. E.C. Meuleman-de Jong Uiterwijkseweg 1 | 8274 AB Wilsum Tel. (038) 355 69 26 | kmeuleman@solcon.nl
Eerste penningmeesteresse	Mw. E.M. Melaard-Keijzer Marietjespad 47 | 3241 BN Middelharnis Tel. (0187) 48 63 37 | melaard@kliksafe.nl
Tweede penningmeesteresse	Mw. A.C. van Ark - van de Steeg Apeldoornseweg 41a | 8075 BM Elspeet, Tel. (0577) 49 20 59 | jvanark@solcon.nl
Algemeen adjunct	Mw. K. Leenheer - Van Gent Kerksingel 14 | 2981 EH Ridderkerk Tel. (0180) 42 53 39 | t.leenheer@filternet.nl
Adviseurs	Mw. W.C. Franken - van Daatselaar J.F. Kennedylaan 132 | 3931 XM Woudenberg Tel. (033) 286 51 85 | j.w.franken@hotmail.com Mw. M.L. Slot - Boot J.F. Kennedylaan 126 | 3931 XM Woudenberg Tel. (033) 286 44 86
Bankrekeningnummer	ING 568 08 99 t.n.v. Hersteld Hervormde Vrouwenbond (HHV) te Middelharnis www.hersteldhervormdevrouwenbond.nl

Informatie